

Hygiejne og politik

Konference d. 6. februar 2014

Spor 6 - Håndhygiejne og adfærd

Jens Kjølseth Møller, professor, overlæge, Sygehus Lillebælt

Dorte Buhl, hygiejnesygeplejerske, Herlev Hospital

Hvad ved vi om Håndhygiejne og Adfærd?

Der er (mange) bakterier på vores hænder!

Bakterier på hænder kan overføres til personer og genstande!

Bakteriemængden på hænder kan reduceres ved håndvask og/eller alkoholbaseret håndhygiejne!

Men ...

Sundhedspersonale udfører ofte ikke håndhygiejne!

Definitioner

Håndvask

Anvendelse af sæbe og vand på hændernes overflade.

Sprit-baseret håndhygiejne

Alkohol-opløsning (70-85% ethanol) beregnet til indtørring af hænder og håndled med henblik på at reducere antallet af levende mikroorganismer med maksimum effekt (log 3-4 reduktion) og hastighed (20-30 sek).

Komplians = korrekt anvendelse af håndhygiejneprodukter

Non-komplians = manglende håndhygiejne på rette tidspunkt

Komplians beregnes som $(X/Y)*100$ [% rate]

Y = Samlede antal situationer med krav om håndhygiejne

X = Antal situationer hvor håndhygiejne er udført

Selvrapporterede “undskyldninger” for manglende håndhygiejne (**håndvask**)!

Undskyldning	Kategori
Har for travlt / mangler tid	Personalet har travlt og glemmer det ikke p.g.a. ond vilje!
Underbemanding / overbelægning	
Andre hensyn til patienten får førsteprioritet	
Vaske er upraktisk placeret eller findes ikke i nærheden	Dårlig indretning af arbejdspladsen!
Der mangler sæbe eller papirhåndklæder	
Håndvask medfører hudirritation og tør hud	Uhensigtsmæssigt produkt!
Lav risiko for at få infektion fra patienterne	Manglende uddannelse!
Kendte ikke retningslinjer for god håndhygiejne	
Uenig med anbefalingerne i retningslinjen/instruksen	
Glemte det!	Adfærdsstyring (feed-back)

Baseret på Pittet D, *Infect Control Hosp Epidemiol* 2000; 21: 381-386.

Forebygger håndhygiejne sygehuserhvervede infektioner?

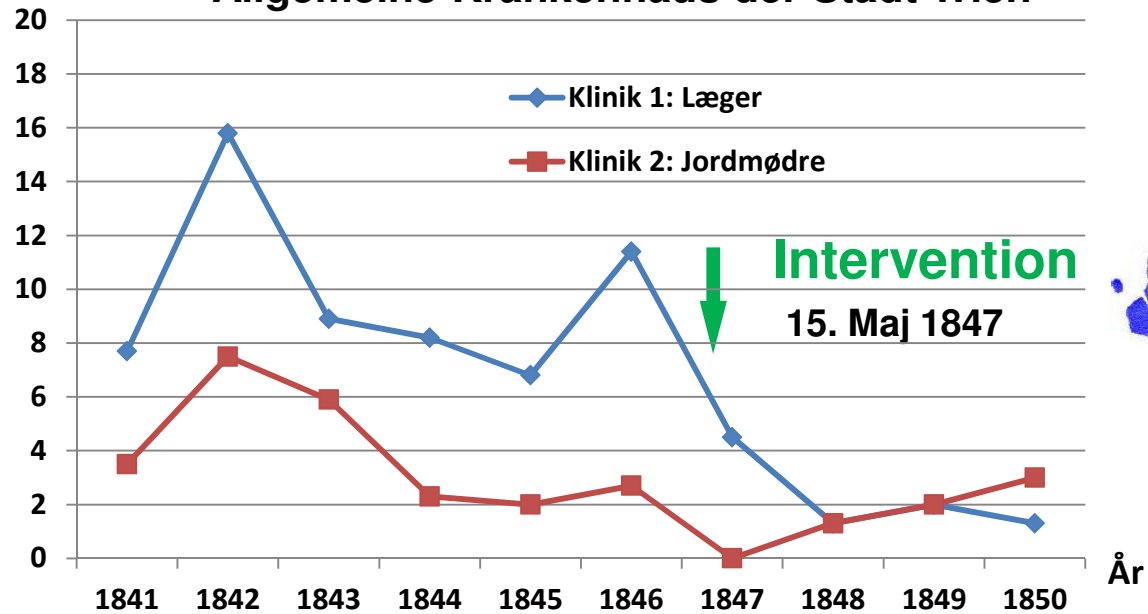

Klor kalk vand

IGNAZ P. SEMMELWEIS, 1861

Dødsrate i %

Allgemeine Krankenhaus der Stadt Wien

Barselsfeber

Studenter og læger blev befalet at vaske deres hænder i klorkalkvand inden de gik ind på fødestuerne især hvis de kom fra obduktion af kvinder døde af barselsfeber.

Håndhygiejne og Adfærd?

Using hand hygiene as a sole measure to reduce infection is unlikely to be successful when other factors in infection control, such as environmental hygiene, crowding, staffing levels and education are inadequate. Hand hygiene must be part of an integrated approach to infection control.

P.A. Jumaa. Hand hygiene: simple and complex
International Journal of Infectious Diseases (2005) 9, 3—14

Betydningen af håndhygiejne som enkeltfaktor debatteres stadigvæk!

Komplians med håndhygiejne?

In total, 2808 hand hygiene opportunities were observed. During the **unannounced** observation period, overall compliance **was only 29%** compared **with 45%** in the observation period **after prior notification.**

T. Eckmanns. Hand rub consumption and hand hygiene compliance are not indicators of pathogen transmission in intensive care units.

Journal of Hospital Infection (2006) 63, 406-411

Table IV Compliance with hand hygiene procedures and hand rub consumption in the individual intensive care units (ICUs)

ICU	<u>Unannounced</u> observation period		<u>Announced</u> observation period		Combined compliance		Hand rub consumption (L)	Hand rub consumption (L) per 1000 patient-days
	Hand hygiene opportunities	Compliance (%)	Hand hygiene opportunities	Compliance (%)	Hand hygiene opportunities	Compliance (%)		
A	167	23	359	33	526	30	704	73
B	211	31	395	55	606	47	316	102
C	178	29	507	43	685	39	611	93
D	210	22	324	45	534	36	346	57
E	171	40	286	51	457	46	505	102
Total	937	29	1871	45	2808	40	2482	87

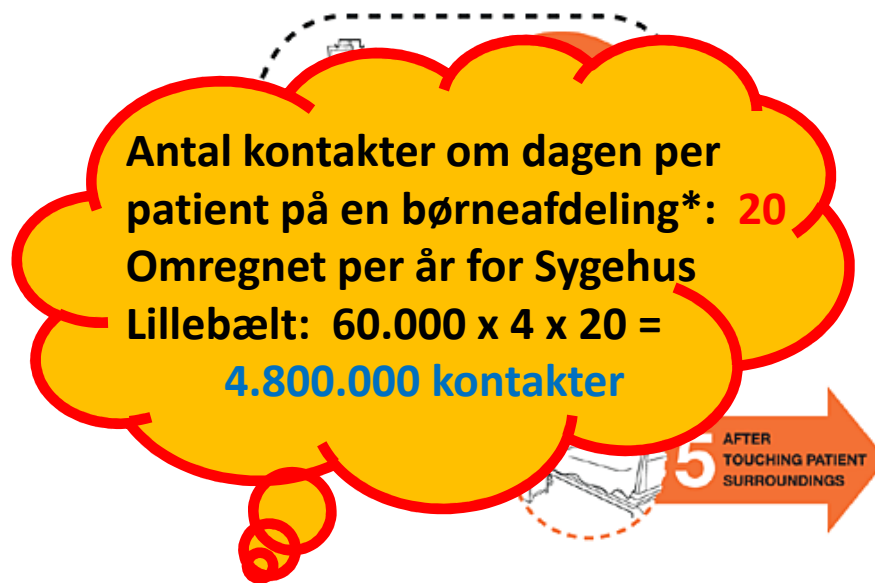
Omfang?

One hundred percent hand hygiene compliance by all healthcare workers would require about 230 min/patient/day (100 min for direct and 130 min for indirect contacts)!

F.I. McArdle. How much time is needed for hand hygiene in intensive care? A prospective trained observer study of rates of contact between healthcare workers and intensive care patients.

Journal of Hospital Infection (2006) 62, 304–310

* **Isella et al.** Close Encounters in a Pediatric Ward: Measuring Face-to-Face Proximity and Mixing Patterns with Wearable Sensors. *PLoS One*. 2011; 6(2): e17144.

Hvordan måler vi kompliance med håndhygiejne retningslinjer?

Currently, the ideal approach for monitoring hand hygiene compliance has not yet been identified. For the present time, the best approach may be to use a combination of monitoring techniques.

J.M. Boyce. “Hand hygiene compliance monitoring: current perspectives from the USA”

Journal of Hospital Infection (2008) 70(S1) 2–7

- **Observationsstudier (adfærd) – husker personalet det!**
- **Glitterboks (teknik) – udføres håndhygiejnen korrekt!**

Hvordan ændrer vi adfærd?

- Uddannelse

Staff/Team meetings
E-læring
Nyhedsbreve

- Rolle modeller

Hygiejnenøglepersoner
Mellemledere (overlæger, afdelingssygepl.)
Ansatte (fra alle faggrupper) med passion
Afdelingsledelser
Sygehusledelser

- Feed-back systemer

Manuelle audits
Automatisk overvågning og feed-back

awareness
agreement
adoption
adherence

D. E. Pathman.
Medical Care 1996; **34**(9): 873-889

